

Het Land van Grimbergen

Pachthoven en pachters

deel 3: het hof ter Tommen,
het Burggraafschap van Grimbergen en
het hof van Schiplaken

van der Elst JM

Steenokkerzeel - 2015

HET HOF TER TOMMEN, HET BURGGRAAFSCHAP VAN GRIMBERGEN EN HET HOF VAN SCHIPLAKEN.

Op de plaats waar de Borgtstraat en de Ter Tommendreef elkaar kruisen stond eeuwen geleden het kasteel van ter Tommen. De laatste oude gebouwen van de kasteelhoeve werden in de loop van de 20^e eeuw afgebroken. Ter Tommen lag in de nabijheid van de Borgt. Op de afbeelding zien we in de verte de 'motte' (Senecaberg). De borggraven (castellani) van de heren van Grimbergen waren verplicht om de versterkte burcht (castellum) te verdedigen. Vandaar de naam castellanus en ook de naam Borgt. Een borggraaf is hetzelfde als een castellanus; tzt een persoon belast met de zorg over de burcht. De castellanis eisten weldra het erfelijke bezit van een ambt dat ze met politieke en andere rechten wisten te omkleden. Zij bewoonden het kasteel 'ter Tommen' en werden "milites de Tumba" genoemd. Zoals elders kregen de familie de naam ('van ter Tommen'), van de plaats waar ze woonde. De oudste namen van de Borggraven gaan terug tot de 11^e eeuw. Reeds in 1157 ontmoeten we als getuige in een akte een zekere Galterus, castellanus der heren van Grimbergen. Of hij de eerste was is niet bekend maar vóór hem werd er geen vernoemd. Vanaf 1180 (tot 1214) wordt Adam, milites de Tomba, genoemd. Adam had een broer Zegher die voorkomt in een oorkonde van 1211. En in 1214 tenslotte verschijnt Wouter en ook Adam. Deze Wouter is getuige, samen met zijn oom Zegher, zodat we kunnen besluiten dat Wouter de zoon was van Adam. Hij wordt vernoemd tot 1256.

Scheplaken, later Schiplaken geschreven, is een oude heerlijkheid, gelegen bij de huidige schipvaart te Heienbeek. Haar grondgebied was begrensd door de Leibeek die doorliep langs de 'Gemeyntweiden'. De oude Heerweg vormde de west- en noordgrens. Oostwaarts lag de vaart. 'Scep' of 'Schep' verwijst naar de handeling van waterscheppen. Zo betekent 'Schepdaal' plaats waar men 'ten dale gaat' om water te scheppen. 'Laken' of 'Laak' is hetzelfde als lede of lei beek, een kunstmatige afleiding van een beek, hier waarschijnlijk de Tangebeek. Scheplaken betekent dus: de afleidingsbeek (= leibeek) waar men water gaat scheppen.

Schiplaken is mogelijkwijze zo oud als Grimbergen. Een eerste vermelding van het goed vinden we reeds in 1154. Na de strijd tussen beide machtige grondheren, de hertog van Brabant en de heer van Grimbergen, moest er wel heel wat geregeld worden met betrekking tot schenkingen en ouder bezit. Onder al die opgesomde giften komt ook de volgende voor: «Wij Walter Eerthout schenken onherroepelijk de plaats van de molen (sedem molendini) die Robrecht van Scheplaken samen met zijn dochter heeft gegeven». In die tijd werden de mensen gewoonlijk genoemd naar de plaats waar ze woonden. Die Robrecht had dus zijn woonst te Schiplaken. In 1162 bevestigde Walter Eerthout met zijn broer Gerard nogmaals dezelfde schenking van Robrecht van Scheplaken (160).

Een akte van 19 augustus 1224 vermeldt Walter van Sceplaken en zijn zoon Hugo, onder de getuigen bij een schenking door Hendrik van Oyenbrugge gedaan aan de abdij van Grimbergen. Al deze getuigen waren ridders en bovendien leenmannen van de heren van Grimbergen. Van Hugo van Sceplaken vinden we een begiftigingsbrief van april 1243 waaruit blijkt dat Hugo inderdaad ridder was en dat de familie van Scheplaken dus tot de adel behoorde. Deze akte is de laatste waarin we de familie van Scheplaken aantreffen.

Mogelijkwijze is de familie uitgestorven of uitgeweken.

Het hof ter Tommen (en het burggraafschap) werd van oudsher in leen gehouden door de familie van der Thommen. We zien dat in de 14^e eeuw ook het hof van Schiplaken in handen kwam van deze familie (via de Swaef).

In de tweede helft van de 13^e eeuw gaat het hof ter Tommen en het burggraafschap over op de familie van Wilre van wie de afstammelingen de naam 'van der Tommen' zullen gebruiken¹. We starten deze genealogie met Oda van der Thommen van wie geweten is dat haar kleinkinderen sommige delen uit haar erfenis verdelen die gelegen waren in Ganshoren. De naam van haar man is niet geweten maar hij was waarschijnlijk een telg uit het geslacht van Wilre (aangezien zijn zoon de naam van Wilre geheeten van der Tommen had). In een oude nota werd hem de voornaam Willem gegeven.

Hierna volgt een korte genealogische schets van de heren van ter Tommen, *burggraven van Grimbergen*, en de eigenaars van het hof van Schiplaken.

Galterus (Wouter), milites de Tumba, castellanus (cit 1157)².
van wie:

1. Adam, volgt II.
2. Seger (cit 1211).

¹ *Annuaire de la Noblesse, 1910, M. de Troostembergh, 'van der Thommen', pag 220-250.*

² *Archief Abdij Grimbergen, klasse I, nr 2 - oorkonde a° 1157.*

Adam, milites de Tumba, castellanus (cit 1180-1214).
van wie:

Wouter, milites de Tumba, castellanus (cit 1214-1256).

I. **Oda van der Tommen** (de Tumba) [dv Wouter?] ° ca 1236.
x Willem (?) van Wilre.

Erfgename van het burggraafschap Grimbergen en van het kasteel 'ter Tommen'.
van wie:

II. **Goswin van Wilre alias van der Tommen** ° ca 1260, q^d 1339.
ridder, burggraaf van Grimbergen (cit 1339).
van wie:

1. Goswin, volgt III.
2. Margareta x Jan van Raetsenhoven, q^d 1339.
Kreeg een 6^e deel van de goederen in Ganshoren (erfenis van haar grootmoeder).
3. Christina x Gielis Looze, q^d 1339.
Kreeg ook een 6^e deel van de goederen in Ganshoren.

III. **Goswin van der Tommen** ° ca 1285, q^d 1357.

Verkocht in 1339 zijn 6^e deel van de goederen gelegen in Ganshoren.

In de verkoopakte aangeduid als "*filius quondam Golii de Wilre de Tommen, militis*".

Ridder, burggraaf van Grimbergen ³, heer van ter Tommen (cit 1357).

van wie:

1. Daneel, ridder (cit 1373) ⁴.
2. Goswin, volgt IV.
3. Oda, volgt IVbis.

IV. **Goswin van der Tommen** ° ca 1310, q^d 1365.

Burggraaf van Grimbergen (cit 1359), en heer van ter Tommen ⁵.

x Cathelijne van Lier (dv. Daneel) ° ca 1320, † na 1398.
(dv Willem).

van wie:

1. **Goswin van der Tommen** ° ca 1345, q^d 1410, ridder (cit 1372) ⁶.
Burggraaf van Grimbergen (cit 1372 ⁷, 1398 ⁸), heer van ter Tommen.
2. Willem ° ca 1350, q^d 1428 ⁹, ridder.
van wie 2 natuurlijke kinderen:
  - a. Willem ° ca 1395, q^d 1467.
"natuerlic soen wilen here Willem van der Thommen Ridder" (cit 1428) ⁸.
x Elisabeth Kerremans (dv Jan).
van wie afstamming (zie deel 2 - heerlijkheid van Lier).
  - b. Hendrik, natuurlijke zoon bij Margareta van Borchgrave.

Zegel Goswin van der Thommen
17 mei 1355 – AR Brussel zegelafgietsel 27842

Zegel Goswin van der Thommen
17 sept 1372 – AR Brussel zegelafgietsel 27781

Na de dood van Hr Golys van der Thommen zal Joanna de Swaef haar recht (als erfgenaam van wettelijken bloede – kleindochter van Hr Golys van der Thommen), op het burggraafschap en het hof ter Tommen opeisen. En haar neef Hr Willem van der Thommen had alleen natuurlijke kinderen. Gevolg was dat Joanna, weduwe van Hr Wouter van Laethem, op 2 juli 1411 (vonnis van de schepenvanbank van Leuven), het burggraafschap en het hof ter Tommen in eigendom kreeg (ten voordele van haar zoon Daneel).

³ Archief Abdij Grimbergen, Cartularium II, 2, folio 156, "*Goly van der Thommen wilen was borchgrave van der Tommen...*" ..

⁴ AR Brussel, familiearchief van Male Ghorain, 361, akte 3 februari 1373.

⁵ Archief Abdij Grimbergen, Cart. II, 2, folio 156, "*des sondachs na derthiendach a° 1357*".

⁶ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 281, folio 52v°, 12 december 1431, vidimus van 4 dagen vóór St Katheline dag a° 1372.

⁷ RA Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, LA 1249/2, cijnsboek Gravin van Vianden en Heer van Aa - a° 1372.

⁸ Annuaire de la Noblesse de Belgique, 1910, M. de Troostemberch, pg 221.

⁹ RA Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 281, schepenvanregister 1423-1439, folio 25, 24 oktober 1428.

IVbis. Oda van der Tommen ° ca 1312.
x Hr Vranck de Swaef (zv. Hendrik) ° ca 1310.
† Bäsweiler 22 augustus 1371.

Drossaard van de graaf van Nassau (cit 1434) ¹⁰.
Ridder (cit 1365) . Hield het 'hof van den Obberge' in leen van Jouffr
Margriete de Helecheys, Vrouwe van Wemmel (cit 1373) ⁴.
Eigenaars van het hof van Schiplaken (cit 1372) ⁶.
In 1360 was het nog eigendom van Elisabeth de Swaef
(zus van Vranck), gehuwd met Wouter Pipenpoy ¹¹.
van wie:

1. Willem de Swaef ° ca 1335 (cit 1373) ⁴.
  2. Jan ° ca 1337 (cit 1373).
  3. Claes ° ca 1340, q^d 1438.
Ridder (cit 1373).
- van wie:

a. Jan ° ca 1365, ridder.
x Vr Agneete van den Gruythuse (dv. Hr Jan II van Aa) (cit. 1438) ¹².

4. Vranck ° ca 1342, q^d 1384.
x Jouffr Margriete van Marselaer.
Eigenaar van het hof van Schiplaken (cit 1372) ¹¹.
5. Joanna, volgt V.

V. Joanna de Swaef ° ca 1346, q^d 1414.
x Hr Wouter van Laethem, ridder, † ca 1407 ¹³.
Eigenaars van het hof te Schiplaken (cit 1387).
van wie:

1. Daneel van Lathem, volgt VI.
2. Lijsbeth van Lathem ° ca 1380.
van wie een natuurlijke zoon (Zegher van den Berghe) (cit 1434) ¹⁴.
3. Jan van Lathem ° ca 1385, q^d 1414.
4. Wouter van Lathem ° ca 1390, q^d 1454.

VI. Daneel van Laethem ° ca 1375, † ca 1422 ¹⁵.
"Borchgrave van den land van Grymbergen" (cit 1418) ¹⁶, heer van ter Tommen.
x (ca 1402) Maria van Eeleschem ¹³.
van wie:

1. Jouffr Joanna ° ca 1402, q^d 1460.
x Jan van Raetsenhoven de jonge (zv. Jan).
2. Jan, volgt VII.

In 1422 kwam Willem van Ophem, bij vonnis, in het bezit van de goederen waarop van Laethem aanspraak maakte. Is dit vonnis een gevolg van het feit dat Maria van Eeleschem (weduwe Daneel van Laethem) verdacht werd dat ze reeds jaren op de hoogte was van de moordplannen op haar man? ¹³

Zegel Vranck de Swaef
20 aug 1366 – AR Brussel zegelafgietsel 1302

Zegel Oda van der Thommen
21 dec 1374 – AR Brussel zegelafgietsel 22231

Zegel Wouter van Laethem
30 jun 1372 – AR Brussel zegelafgietsel 25414

¹⁰ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, folio 99v°, 13 mei 1434, "Vrancke de Swaef saliger gedachtene wilen drossaet slants van Grymbergen".

¹¹ A. Wauters, 'les environs de Bruxelles', tome 2, hoofdstuk 2, pagina 235.

¹² AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, VM 281, folio 145v°, 14 mei 1438.

¹³ SA Leuven, 7330, folio 261, 18 februari 1435, "dat de voirs Wouter van Laethem Daneels vader leefde tot bynnen 28 of 29 jaeren..".

¹⁴ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, VM 281, folio 99, 18 april 1434.

¹⁵ SA Leuven, 7318, folio 116, 27 oktober 1423.

¹⁶ Archief Abdij Grimbergen, klasse II, register 8, folio 7v° en klasse III, bundel 1-4, charter "auden dach in december 1418".

Een tweede aanwijzing hiervoor is het feit dat Jan van Weterbeke, schepen van Leuven, in 1423 “*overmits vonnisse van scepenbrieve van loeven na de heerlicheyt ons genedichs heere van Brabant ende na sijn stat Recht van loeven...*”, de goederen van wijlen Daneel van Laethem met name “de Camme” (brouwerij) gelegen in de Borcht ¹⁷, het hof van Schiplaken ¹⁸ en het hof ter Tommen ¹⁹ verhuurde. Er volgden een aantal procedures, tussen de verschillende partijen (van Laethem- van Raetsenhoven), voor de schepenbank van Leuven mbt het eigendomsrecht. In 1430 werd het hof ter Tommen (en het burggraafschap) verkocht aan Philips van Maeyghem, drossaard van Grimbergen ²⁰. Wel bleven er tot het einde van de 15^e eeuw op dit hof een aantal pacht- en erfelijke renten bestaan. Zo had Jan van Raetsenhoven een erfelijke rente van 18 blauwe kronen op de twee delen en Jouffr Katelijne Pipenpoy (dv. Peeter) gehuwd met Thomas van Yttre had twee renten (25 blauw kronen en 24 blauw kronen) op de twee derdedelen van het hof ter Tommen. Jouffr Johanna van Laethem (echtgenote Jan van Raetsenhoven) had een pachtrente van 30 mudde Rogge en Hr Anthoon van den Borchhove (zv. Jouffr Maria van der Nethen) had een erfelijke rente van 50 oude Kronen op het hof van Schiplaken ²¹.

VII. Jan van Laethem ° ca 1404, q^d 1460 ²².

Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen ²³.

van wie:

1. Jan van Laethem ° ca 1430.
2. Mr Aert van Laethem ° ca 1435, q^d 1506.
x Jouffr Margareta Suenen.

van wie:

- a. Aert van Laethem.

De ‘van Laethems’ waren de laatste nazaten van ‘van der Thommen’ die het hof van ter Tommen en Schiplaken in handen hadden. Hierna volgt een chronologisch overzicht van de verschillende eigenaars van de beide eigendommen (14^e – 19^e eeuw).

A. Hof van der Tommen en burggraafschap van Grimbergen.

Datum	Eigenaar(s).	
1359 ⁵	Hr Goswin van der Thommen, q ^d 1365. x Cathelijne van Lyere (dv. Daneel) Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen.	
1398 ⁸	Hr Goswin van der Thommen (zv. voorgaande) Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen (cit 1398).	
1411	Joanna de Swaef, (dv. Vranck en Oda van der Thommen). weduwe Hr Wouter van Laethem † 1410. Heer van ter Tommen.	
1411-1422	Hr Daneel van Laethem, (zv. voorgaande). x Maria van Elleschem. Burggraaf van Grimbergen (cit 1418) ¹⁶ , heer van ter Tommen.	
1423-1430 ²²	Jan van Laethem (zv. voorgaande). Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen.	
16 dec 1431 ²⁴	Philips van Maeyghem, drossaard van Grimbergen. Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen.	

¹⁷ SA Leuven, 7718, folio 115, 26 november 1423, pachter was Wouter de Becker uit Humbeek.

¹⁸ SA Leuven, 7718, folio 115v^o, 26 november 1423, pachter was Jan van Heverlee.

¹⁹ SA Leuven, 7718, folio 116, 26 november 1423, pachter was Gielis van Woluwe.

²⁰ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, VM 460, rekeningen van lenen, 1430-31.

²¹ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, VM 327, folio 2v^o-7v^o.

²² SA Leuven, 7354, folio 130, 4 november 1460.

²³ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerlo, VM 335 (leenboek vanaf 1479), folio 14.

²⁴ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 470, rekeningen van lenen, rekening 1430-31.

1448 ²⁵	Hr Jan van Edingen-Kestergate, ridder † 12 augustus 1478. (zv. Engelbert en Isabella de Hertoghe). x Maria de Mol † 25 maart 1464. Burggraaf van Grimbergen (cit 1477) ²⁶ , heer van ter Tommen.	
1477 ²⁵	Hr Nicolaes van Gondeval, ridder, † ca 1485. x Geertrude van der Vucht (dv. Nicolaes). Burggraaf van Grimbergen.	
1485 ²⁷	Hr Carel van Gondeval (zv. Claes), q ^d 1487.	
13 feb 1487 ²⁵	Joufr Adriana van Gondeval (dv. Claes), q ^d 1554. x Hr Gielys van Busleyden (zv Gielys en Joanna Musch) Burggraaf van Grimbergen, heer van Horst St Pieters Rode.	
2 mei 1554 ²⁸	Mr Nicolaes van Busleyden, zv Gielys, + 30 maart 1558. x (Brussel St Goedele nov 1542) Philippa van der Noot (dv Adolph) Burggraaf van Grimbergen, heer van der Tommen.	
1 juli 1559 ²⁶	Adolph van Busleyden, zv Nicolaes, q ^d 1614. x Philippine van Oyenbrugge (dv. Filips René en Joanna d'Enghien-Kestergate) Burggraaf van Grimbergen, heer van der Tommen.	
30 mei 1614 ²⁶	Jonker Philips René van Busleyden, q ^d 1623. Broeder in het klooster der Predicheeren te Brussel (besetman is Mr Nicolaes Quisthout)	
4 juli 1623 ²⁶	Joufr Joanna van Busleyden, ° 1606, q ^d 1668, (dv. Adolph en Philippine van Oyenbrugge). x (Doornik 7 augustus 1632) Jacques, baron de tSerclaes (zv. Antoon en Dypne de Weert) Burggraaf van Grimbergen, Heer van Ter Tommen en de Borcht (verhef 6 mei 1636)	
29 okt 1668 ²⁹	Jacques Guilielm de tSerclaes, (zv. Jacques en Joanna van Busleyden). ° Brussel (St Goedele) april 1640, † 1707. "Borggraeffne des lants van Grimbergen".	
14 jan 1693	Hr J. Hendrik van Kerrenbroeck † 1699. x Angeline Thérèse van Marselaer, q ^d 1700 Burggraaf van Grimbergen. Heer van ter Tommen ('bij coope').	
16 aug 1700	Jonker Ignatius Hendrik van Kerrenbroeck, q ^d 1706. jongste broer van voorgaande	
30 okt 1706	Joufr Catharina Thérèse van Kerrenbroeck, q ^d 1747. (dv. Ignatius Hendrik). x Jonker Jean François Van Dijck, (zv. Jean en Marie Florence van Kerrebroeck), q ^d 1746. heer van ter Tommen (leenverhef 25 mei 1720). Burggraaf van Grimbergen (patentbrief 29 augustus 1722)	
22 sep 1747	Jonker Hendrik Gerard Joseph van Kerrenbroeck, q ^d 1761. x Machtilde Marie van Beughem Burggraaf van Grimbergen (testament voor notaris HF van der Veken 17 mei 1747).	

²⁵ AR Brussel, familiearchief Helman, T 313, nr 201.

²⁶ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 556, particuliere lenen a° 1477, folio 19.

²⁷ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 327, folio 2.

²⁸ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 425, leenboek 'gemeyne' lenen a° 1543, folio 3r°-v°.

²⁹ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, CA 2837, leenboek 'gemeyne' lenen a° 1543, folio 5r°-6v°.

12 sep 1761	<p>Adriana Machtilde Petronella van Kerrenbroeck, (dv Hendrik Gerard Joseph) ° Mechelen 23 februari 1725. † Brussel 13 maart 1790. x Jan Bte Ludovicus Bonaventure Helman ° Brussel 13 februari 1713 † Leuven 13 februari 1781. Burggraaf van Grimbergen (in naam van zijn derde zoon die op moment van het leenverhef minderjarig is).</p>	
	<p>Hendrik Marie Gerard Joseph Helman, (zv voorgaande) ° Brussel 21 april 1753 † Brussel 4 januari 1828 x (Taintignies 24 april 1794) Marie Thérèse le Clément de Taintignies ° 1777. † Brussel 25 oktober 1863 Burggraaf van Grimbergen Op 18 juli 1782 verheven tot Baron.</p>	
	<p>Louis Marie Joseph Hubert Helman de Grimberghe, (zv voorgaande) ° Würzburg 23 mei 1795 † Hyères 25 januari 1870 x Sofie Louise Françoise la Cuée de Cessac ° Parijs, † Brussel (58j). Burggraaf van Grimbergen</p>	
	<p>Eugène Joseph Hubert Helman de Grimberghe, (zv Hendrik Marie Gerard) ° Brussel 25 juli 1796 † Brussel 2 augustus 1877 Burggraaf van Grimbergen</p>	

B. Hof van Schiplaken

Datum	Eigenaar(s).
1360 ¹¹	Jouffr Elisabeth Swaef (dv. Hendrik) x Wouter Pipenpoy.
<1371	Hr Vranck de Swaef (zv. Hendrik), † 1371 x Oda van der Thommen (dv. Goswin).
1372 ³⁰	Vranck de Swaef, q ^d 1384 x Jouffr Margriete van Marselaer.
1384	Joanna de Swaef (dv. Vranck en Oda van der Thommen). x Wouter van Laethem, † ca 1410.
1410	Daneel van Laethem (zv. voorgaande) † 1422. x Maria van Eeleschem.
1423	Jan van Laethem (zv. voorgaandel).
1448 ³¹	Jan en Aert van Laethem (zv. voorgaande).
1479 ³²	Mr Aert van Laethem x Jouffr Margareta Suenen

³⁰ RA Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, LA 1249/2, cijnsboek Gravin van Vianden en Heer van Aa - a° 1372, "Vranck de Swaef sone Hr Vranck over Hr Vranck de Swaef van de goede van Sceplaken".

³¹ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 335, leenboek 1479, folio 50.

³² AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 431, leenboek einde 15^e eeuw, folio 3v°.

1506 ³²	Margareta Suenen xx Jan de Kegel tbv Aert van Laethem, haar zoon.	
cit 1543 ^{32, 33}	Mr Jan Ruffault.	
3 april 1545 ^{33, 34, 35}	Jouffr Maria van den Dale (dv. Engelbert, kanselier van Brabant). x Philips van Immerzeel.	
7 augustus 1574 ³³	Engelbert van Immerseel.	
9 april 1591 ³⁴	Mr Peeter van Ranst	
19 juni 1594 ³⁴	Hr Adriaen Boote. x Joanna Houvyn.	
27 jan 1629 ³⁴	Isabeau Boote (dv. voorgaande).	
17 juni 1651 ³⁴	Jonker Melchior Franchoys van den Cruyce † 4 mei 1685. (zv. Franchoys en Francisca Boote).	
1685	- Paul Philippe de Villegas (zv. Paul-Melchior en Maria Isabelle van Ophem). x (Anderlecht 2 aug 1685) Anna Francisca de Kinschot. (dv. Franchoys II en Angelique-Hélène d'Oyenbrugge de Meldert; kleindochter van Franchoys I de Kinschot en Margareta Boote) voor de helft; - Vrouwe Maria Margareta de Petit-Pas weduwe Don Juan de Morphy (dv. Mr Jan de Petit-Pas, heer van Bellingen en Vrouwe Catharina Boote) voor de andere helft (1/3 ^e van haar ouders en 1/6 ^e uit het sterfhuis van Melchior van den Cruyce).	
4 april 1722 ¹¹	Jonker Jean François van Dijck, (zv. Jean en Marie Florence van Kerrebroeck), q ^d 1746. x Jouffr Catharina Thérèse van Kerrenbroeck, (dv. Ignatius Hendrik), q ^d 1747. Burggraaf van Grimbergen, heer van ter Tommen.	
1747	Jonker Hendrik Gerard J. van Kerrenbroeck, q ^d 1761. x Machtilde Marie van Beughem. Burggraaf van Grimbergen.	
	Joanna Maria Josepha Petronella de Kerrebroeck de Schiplaeken, † 26 juli 1808. x Godfried Dominicus Joseph de Fraye de Schiplaeken.	

³³ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, CA 2837, leenboek vanaf 1543, folio 14.

³⁴ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 468, rekeningen van lenen 1537-1565.

³⁵ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, VM 424, leenboek gemeyne lenen a° 1543, folio 6.

Pachters van het hof ter Tommen en de hoeve van Schiplaken:

St Jansmisse 1423 ¹⁵	Hof ter Tommen	Gielis van Woluwe.
Half mei 1425 ¹⁶	Hof van Schiplaken	Jan van Heverlee.
16 april 1521 ³⁶	Hof ter Tommen	Jan van der Elst (zv. Laureys en Maria t' Sas). x Kathelijne van der Cammen (dv. Laureys).
1543 ³⁷	Hoeve van Schiplaken	Jan van der Elst.
1629 ^{33, 34}	Hoeve van Schiplaken	Jacop van Seghbroeck (zv. Laureys en Anna Buelens). x Joanna van Campenhout.
1633 ³⁸	Hof ter Tommen	Jan van Seghbroeck (zv. Laureys en Anna Buelens). x Elisabeth de Vos.
1633 ³⁷ , 1645 ^{33, 34}	Hoeve van Schiplaken	Judocus van Seghbroeck (zv. Jacop en Joanna van Campenhout)
1662 – 1665 ³⁹	Hoeve van Schiplaken	Carel Leemans (zv. Jan en Anna Vermeren). x Martijne Lauwers (dv. Willem en Josina de Greve alias Teestaert).
1665 – 1676	Hoeve van Schiplaken	Mathijs Veldekens. x Barbara Leemans (dv. Carel en Martijne Lauwers).
1677 – 1706 cit 1696 ⁴⁰	Hoeve van Schiplaken	Aert Vrebosch (zv. Jan en Catharina van Hamme) x Barbara Leemans, weduwe Mathijs Veldekens. xx Barbara van der Gucht.
1696 ⁴¹	Hof ter Tommen	Nicolaes Heynsmans.
1706 – 1757 cit. 1726 ⁴²	Hoeve van Schiplaken	Ferdinand van der Elst, (zv. Philips en Anna Geerens). x (Grimbergen- kapel Schiplaken 6/12/1707) Barbara van der Gucht, weduwe Aert Vrebosch. xx Elisabeth Pissoet.

³⁶ RA Leuven, schepengriffie Grimbergen, 3648, 13 mei 1521.

³⁷ AR Brussel, familiearchief de Merode-Westerloo, CA 146/1, register 10^e penning (Nassau) a° 1543.

³⁸ Strombeek-Bever, parochieregister Grimbergen, lijst inwoners a° 1633.

³⁹ RA Leuven, Notariaat Brabant, 2141, Notaris P. Piessens (Vilvoorde), 11 juni 1689.

⁴⁰ RA Leuven, schepengriffie Grimbergen, 10733, kaartboek J. van Acoleyen a° 1696.

⁴¹ RA Leuven, schepengriffie Grimbergen, 10733, kaartboek Jan van Acoleyen a° 1696, kaartblad 13 nr 28.

⁴² RA Leuven, Notariaat Brabant, Notaris Lambrecht van Hamme (Vilvoorde), 734_1, nr 25, 27 maart 1726.